

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ostrowie Wielkopolskim
za rok 2020
oraz
wykaz potrzeb w zakresie
pomocy społecznej

Ostrów Wielkopolski, marzec 2021 rok

Spis Treści

Wstęp

Sprawozdanie z działalności

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim
2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
 - 2.1. Zadania własne gminy
 - 2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej
 - 2.3. Wydane decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej w roku 2020
 - 2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2020
 - 2.5. Programy unijne i ministerialne

II. Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

1. Świadczenia rodzinne
2. Świadczenie rodzicielskie
3. Zasiłek dla opiekuna
4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
5. Świadczenia wychowawcze 500+
6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka
7. Rządowy program „Dobry start”

V. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej wyznacza dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zasadnicze miejsce w strukturze pomocy społecznej. Samorząd miasta Ostrowa Wielkopolskiego realizuje przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zarówno zadania własne, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został upoważniony do realizowania innych zadań nałożonych na samorząd gminy, wynikających z:

- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o prawie energetycznym,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Odpowiednio w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyróżnia się działy zajmujące się merytorycznie poszczególnymi sprawami: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Wsparcia Rodziny, Dział Świadczeń, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Dodatków Mieszkaniowych i Dział Świadczeń Rodzinnych.

Niniejsze opracowanie w pierwszej części prezentuje sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2020 rok w porównaniu z latami 2018 i 2019, natomiast druga część przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z w/w okoliczności.

W 2020 roku kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie wynosi 528 zł na osobę w rodzinie.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
- 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Natomiast pomoc w zakresie dożywiania z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% wyżej wymienionego

kryterium dochodowego, tj. 1.051,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 792,00 zł na osobę w rodzinie.

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Ośrodek w roku 2020 pomocą społeczną, tj. świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi oraz pracą socjalną objął 1828 rodzin, co stanowi wzrost o 4,5% w porównaniu z 2019 rokiem. Wzrosła również liczba osób w rodzinach do 3233 osób, co stanowi wzrost o 6,7%. Powyższe dane na przełomie 2018-2020 przedstawia tabela nr 1 i tabela nr 4.

Analizując liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej pod względem struktury największą grupę stanowią rodziny emerytów i rencistów: 681 rodzin, wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o 4,29%. Dalej w kolejności są rodziny z dziećmi: 366 i tu nastąpił wzrost w porównaniu z 2019 rokiem o 7% oraz rodziny niepełne: 152, tu spadek 3,19%. Powyższe dane na przełomie 2018-2020 przedstawia tabela nr 2.

Tab. 1 Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2018-2020

Wyszczególnienie		Liczba rodzin		
Rok		2018	2019	2020
Rodziny ogółem w tym:		1750	1749	1828
o liczbie osób	1	1097	1115	1168
	2	308	285	288
	3	153	158	155
	4	113	110	113
	5	49	57	66
	6 i więcej	30	24	38

Tab. 2 Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2020

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
Rok		2018	2019	2020	2018	2019	2020
Rodziny z dziećmi ogółem		359	342	366	1300	1251	1388
o liczbie dzieci	1	152	140	141	416	378	386
	2	121	117	129	445	431	484
	3	64	63	64	298	297	306
	4	13	10	19	74	57	113
	5	5	7	6	35	49	42
	6	4	5	6	32	39	47
	7 i więcej	0	0	1	0	0	10
Rodziny niepełne ogółem		172	157	152	515	487	491
o liczbie dzieci	1	82	72	66	185	163	146
	2	54	51	47	167	165	152
	3	29	26	26	122	112	115
	4 i więcej	7	8	13	41	47	78
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		662	653	681	867	844	876
o liczbie osób	1	507	497	517	507	497	517
	2	125	130	139	250	260	278
	3	18	18	20	54	54	60
	4 i więcej	12	8	5	56	33	21

Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy należały:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- przemoc w rodzinie.

Należy zaznaczyć, że w 2020 roku w porównaniu z 2019 rokiem wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej przede wszystkim z powodu bezrobocia, ubóstwa, długotrwałej lub ciężkiej choroby. Natomiast znacznemu zwiększeniu uległa liczba osób korzystających z powodu przemocy w rodzinie aż o 47,44% w porównaniu z rokiem 2019.

Dane szczegółowe obrazujące powyższy problem prezentuje tabela 3.

Tab. 3 Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2018 – 2020

L.p	Powody korzystania z pomocy	Liczba rodzin ogółem		
		2018	2019	2020
1	długotrwała lub ciężka choroba	1116	1103	1150
2	niepełnosprawność	750	768	733
3	ubóstwo	790	717	849
4	bezrobocie	433	385	420
5	bezradność	342	293	289
6	przemoc w rodzinie	198	234	345
7	alkoholizm	142	138	118
8	potrzeba ochrony macierzyństwa	89	98	86
9	bezdomność	52	46	49
10	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	24	30	31
11	narkomania	7	5	8
12	zdarzenie losowe	5	4	7
13	sieroctwo	0	0	0
14	klęska żywiołowa	0	0	0

W 2020 roku rodzin, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych było 1585, liczba osób w rodzinach wyniosła 2693. Samą pracą socjalną w 2020 roku objęto 243 osoby, liczba osób w rodzinach wyniosła 540. Powyższe dane przedstawia tabela nr 4.

Tab. 4 Rodziny, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych oraz objęte pracą socjalną w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Świadczenie przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	1570	1554	1585	2667	2631	2693
Rodziny objęte tylko pracą socjalną	180	195	243	398	398	540
Razem	1750	1749	1828	3065	3029	3233

2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Udzielenie schronienia

W 2020 roku na terenie Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski funkcjonowały dwa schroniska:

- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta mieszczące się przy ul. Olszynowej 53A,
- Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi prowadzone przez Caritas Diecezji Kaliskiej mieszczące się przy ul. Ledóchowskiego 8.

Schroniska zapewniają pobyt osób bezdomnych z dotacji miasta (80%) oraz ze środków własnych (20%). Dotacje przekazywane są na podstawie umów o wsparcie realizacji zadania publicznego dotyczącego schronienia. Dotacje w 2020 roku wynosiły:

- Schronisko dla mężczyzn: 122.600,00 zł,
- Schronisko dla kobiet: 57.700,00 zł,

W 2020 roku do schronisk skierowano 27 mężczyzn oraz 9 kobiet i 4 dzieci. Ogółem 40 osób.

**Tab. 5 Dane statystyczne dotyczące osób przebywających w schroniskach
za lata 2018 – 2020**

Rok	Schronisko dla kobiet		Schronisko dla mężczyzn	
	Liczba osób	Budżet - dotacja	Liczba osób	Budżet - dotacja
2018	27	57.700,00	34	100.000,00
2019	14	55.100,00	34	102.600,00
2020	13	57.700,00	27	122.600,00

Ponadto na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego funkcjonowała noclegownia dla bezdomnych mężczyzn prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta

mieszcząca się przy ul. Olszynowej 53A. Dotacja miasta dla noclegowni w 2020 roku wyniosła 77.400,00 zł. Z noclegowni skorzystało 60 osób.

2.1.2. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

Dnia 01 stycznia 2019 roku weszła w życie Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku, w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (*M.P z 2018 r. poz.1007*).

Zgodnie z ww. programem Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego:

- Uchwałą Nr III/16/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- Uchwałą Nr III/15/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku określiła zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- Uchwałą Nr IV/30/2018 z dnia 27 grudnia 2018 roku ustanowiła program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole” na lata 2019 – 2023, na podstawie którego dyrektorzy placówek oświatowych, w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą objąć dzieci posiłkiem, bez wywiadu środowiskowego i decyzji MOPS. Program osłonowy w całości finansowany jest ze środków własnych.

W 2020 roku Ośrodek na program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 wydatkował kwotę ogółem 1.565.404,99 zł, z tego:

- 637.589,45 zł środki własne,
- 927.815,54 zł środki budżetu państwa - *w formie dotacji celowej na podstawie zawartej umowy z Wojewodą.*

W ramach programu przyznano:

1) gorący posiłek dla 426 osób, na kwotę: 331.036,65 zł,

z tego:

- dla 290 dzieci (przedszkola – 117 osób; szkoły – 173 osób) na kwotę 79.902,50 zł,
- dla 14 dzieci – w ramach programu osłonowego, na wniosek dyrektora placówki oświatowej, na kwotę 2.784,00 zł,
- dla 122 osób dorosłych – na kwotę 248.350,15 zł,

Dożywianie dzieci prowadzone było w szkołach i przedszkolach. Dodatkowo finansowane było dożywianie uczniów korzystających z zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Konferencję Stowarzyszenia Św. Wincentego A'Paulo im. Kazimierza Rolewskiego.

Tab. 6 Liczba osób korzystających z posiłków, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020 - ogółem

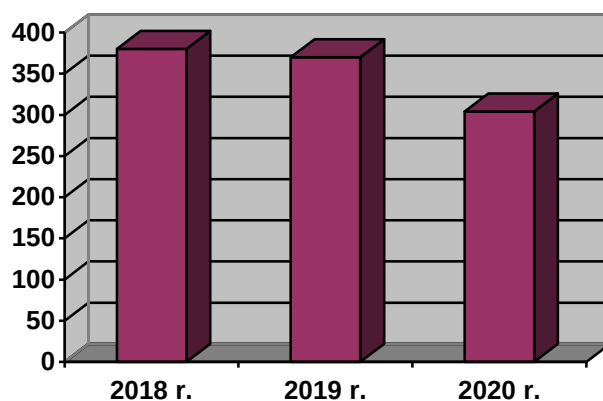
Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2018	524	65.684	6,97	457.548,10
2019	517	61.278	7,02	430.337,78
2020	426	38.279	8,65	331.036,65

Tab. 6a Dożywianie dzieci

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2018	380	39.862	5,58	222.567,90
2019	370	36.584	5,64	206.363,20
2020	304	14.112	5,86	82.686,50

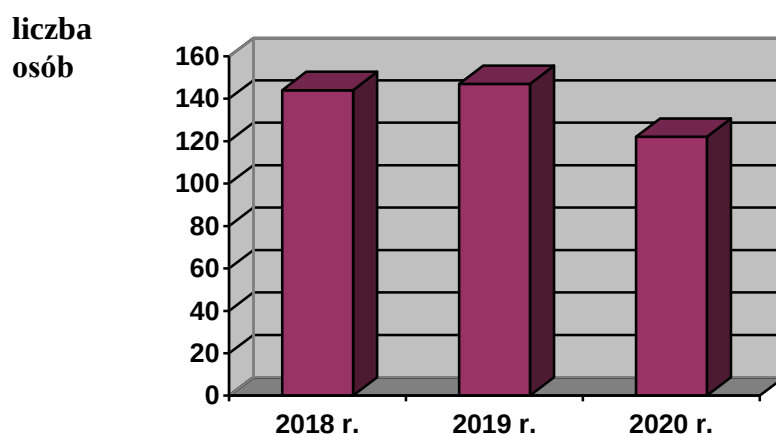
Wyk. nr 1 Liczba dzieci korzystających z posiłku w latach 2018 – 2020 w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”

liczba
osób

Tab. 6b Dożywianie dorosłych

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2018	144	25.822	9,10	234.980,20
2019	147	24.694	9,07	223.974,58
2020	122	24.167	10,28	248.350,15

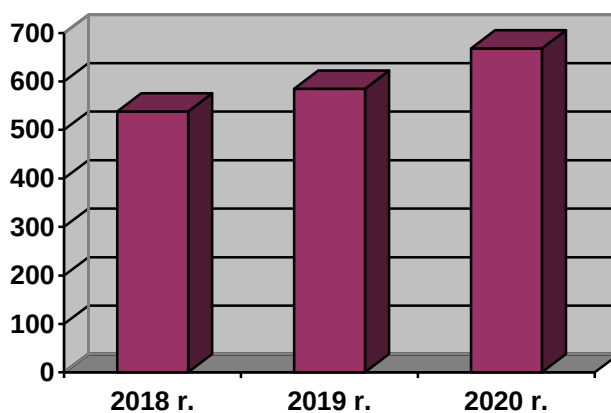
Wyk. nr 2 Liczba dorosłych korzystających z posiłków w latach 2018 – 2020 w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”

- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku, w formie zasiłku celowego dla 668 osób, w 653 rodzinach na kwotę 1.234.368,34 zł.

Tab. 7 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Budżet
2018	538	987	2.847	741.898,71
2019	585	1.054	3.087	788.515,00
2020	668	1.402	2.415	1.234.368,34

**Wyk. nr 3 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego w latach 2018 – 2020
w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”**

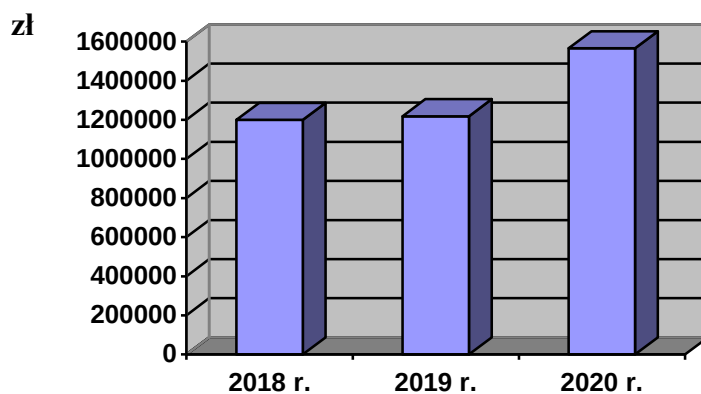

**Tab. 8 Środki finansowe wydatkowane na program „Posilek w szkole i w domu”
w latach 2018 – 2020***

Rok	Budżet ogółem	W tym	
		Z budżetu państwa	Z budżetu gminy
2018	1.199.446,81	705.063,37	494.383,44
2019	1.218.852,78	716.175,79	502.676,99
2020	1.565.404,99	927.815,54	637.589,45

* wydatki na posiłki oraz na świadczenia pieniężne na zakup posiłków

**Wyk. nr 4 Środki finansowe wydatkowane na program „Posilek w szkole i w domu” w
latach 2018– 2020**

2.1.3. Świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Z tej formy pomocy korzystają osoby, które ze względu na wiek, chorobę, czy też inną przyczynę wymagają pomocy, zaś najbliższa rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi Opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych.

Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- higieny osoby leżącej,
- utrzymania mieszkania podopiecznego w czystości,
- zakupu artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwiania spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywania posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenia opału i palenie w piecu.

Usługi opiekuńcze zasadniczo świadczone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, świadczymy usługi opiekuńcze również w godzinach popołudniowych oraz w soboty, niedziele i święta.

Uchwała Nr XLIII/557/2009 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2009 roku określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i tryb ich pobierania.

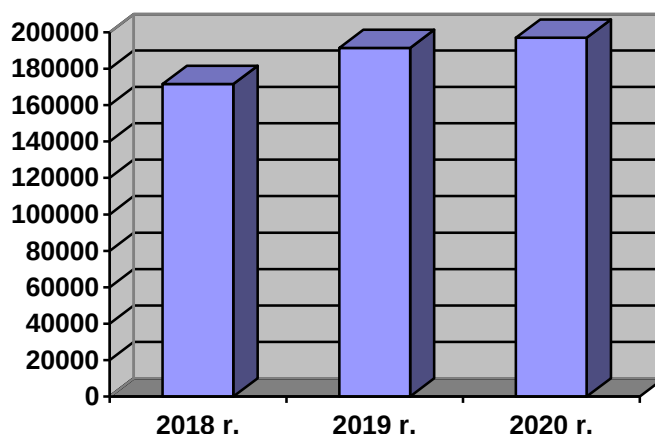
W roku 2020 usługami opiekuńczymi objęte było 558 osób, w tym 434 kobiety oraz 124 mężczyzn. Podopieczni ponosili odpłatność za przyznane usługi opiekuńcze ustalone w trybie decyzji administracyjnej. Z bezpłatnych usług opiekuńczych w 2020 roku korzystały 222 osoby, w tym 132 osoby powyżej 90-tego roku życia. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w okresie od 01 stycznia do 31 marca 2020 roku wynosił 25,96 zł, natomiast od 01 kwietnia do 31 grudnia 2020 roku 29,06 zł. Na realizację usług opiekuńczych wydatkowano w 2020 roku kwotę 6.590.545,57 zł.

Realizację usług opiekuńczych w latach 2018-2020 przedstawia poniższe zestawienie.

Tab. 9 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, liczba godzin, koszt 1 godziny usługi w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt 1 godz.
2018	550	171 598	22,13 zł
2019	553	191 407	25,96 zł
2020	558	196 967	29,06 zł

Wyk. nr 5 Liczba wykonanych godzin usług opiekuńczych w latach 2018 - 2020

2.1.4. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego

Zapewnienie pomocy w placówce wsparcia dziennego odbywa się w Dziennym Domu „Senior +”, który stanowi odrębną jednostkę organizacyjną i posiada 40 miejsc. Skierowanie następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPS. W 2020 roku Ośrodek skierował 46 osób. Obecnie z powodu braku miejsc 45 osoby oczekuje na przyjęcie.

2.1.5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku okresowego

Jest to zadanie własne gminy dotowane z budżetu państwa, przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe.

Z pomocy w formie zasiłku okresowego w 2020 roku skorzystało 255 osób w ilości 1.588 świadczeń na kwotę 588.556,80 zł, w tym z budżetu państwa 573.006,71 zł., ze środków własnych 15.550,09 zł. Średnia wartość zasiłku okresowego miesięcznie wynosiła 370,63zł i wzrosła w porównaniu z rokiem 2019 o 6,38%. Głównym powodem przyznania zasiłku okresowego było bezrobocie. Z tego tytułu skorzystały w 2020 roku 153 osoby, co stanowiło wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o 15,9%.

Ponadto zasiłki te przyznawano m. in. z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz innych przyczyn, jak np. wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tab. 10 Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 – 2020 ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2018	297	1.660	325,44	540.235,95
2019	280	1.473	348,43	513.237,27
2020	255	1.588	370,63	588.556,80

*świadczenie – jeden zasiłek miesięczny

Tab. 11 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. bezrobocia

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	154	839	323,77	271.647,00
2019	132	722	343,98	248.350,00
2020	153	890	366,64	326.308,00

Tab. 12 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. długotrwałej choroby

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	82	309	310,17	95.844,00
2019	91	334	330,54	110.399,00
2020	60	311	366,11	113.860,00

Tab. 13 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. niepełnosprawności i innych przyczyn

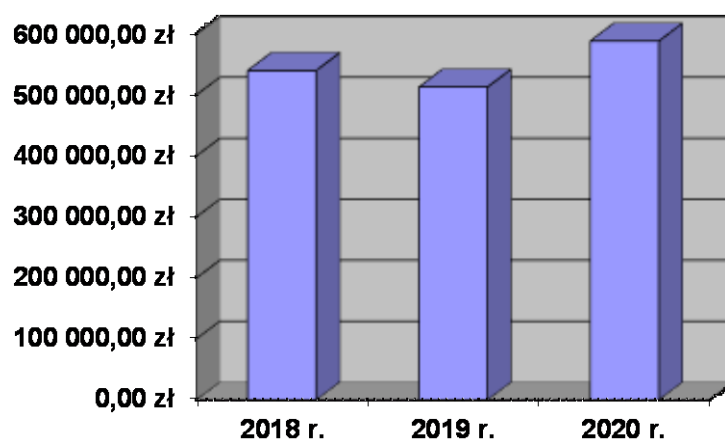
Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	111	512	337,39	172.744,95
2019	100	417	370,48	154.488,27
2020	77	387	383,43	148.388,80

Analizując dane przedstawione w tabeli nr 10 należy stwierdzić, że w 2020 roku nastąpił spadek liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w porównaniu z 2019 rokiem

jednak przy wzroście przyznanych zasiłków okresowych z tyt. bezrobocia. Głównym powodem spadku liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe jest spadek liczby osób, które otrzymały zasiłki z tytułu długotrwałej choroby. Należy zaznaczyć, że osoby długotrwale chore są motywowane do wystąpienia o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, które to kwalifikuje do innych form pomocy np. zasiłku stałego. Część z podopiecznych uzyskała wiek emerytalny kwalifikujący do emerytury lub zasiłku stałego z powodu wieku.

Dane dotyczące zasiłków okresowych przyznawanych z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności i innych przyczyn obrazują tabele 12 i 13.

Wyk. Nr 6 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki okresowe w latach 2018-2020

2.1.6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego

Zasiłek celowy oraz celowy specjalny jest zadaniem własnym gminy, świadczeniem jednorazowym, przyznany w celu zaspokojenia konkretnej potrzeby bytowej, tj.:

- opał,
- żywność,
- pokrycie kosztów mieszkaniowych,
- odzież,
- środki czystości,
- obuwie,
- pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia,
- w formie talonów,

- pokrycie kosztów remontu mieszkania,
- zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Najwięcej zasiłków celowych przyznano na zakup opału, pokrycie kosztów mieszkaniowych, odzieży i obuwia, leków i leczenia, środków czystości, co obrazuje poniższe zestawienie:

Tab. 14 Zasiłki celowe

Rodzaj niezbędnej potrzeby życiowej	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
Opał	409	276	366
Pokrycie kosztów mieszkaniowych	185	180	343
Odzież	197	174	120
Pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia	147	148	350
Środki czystości	130	130	341
Obuwie	129	105	64
Żywność	118	90	91
Pokrycie kosztów remontu mieszkania	7	8	7
Na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	6	4	8
Drewno	4	1	0
Zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego	1	5	1

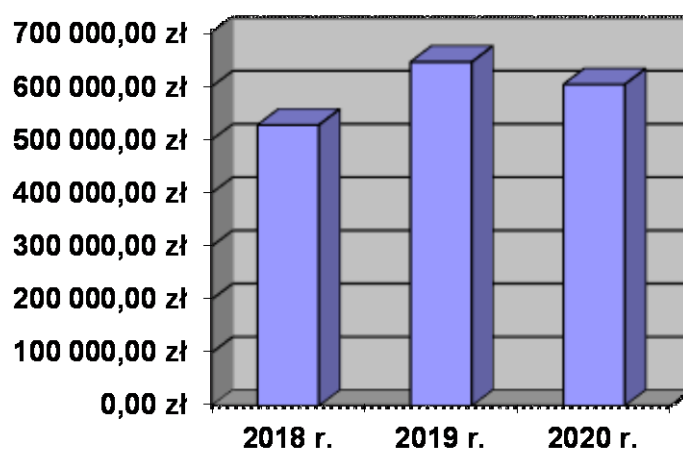
Pomoc w formie zasiłku celowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej może być przyznana w formie pieniężnej lub świadczenia niepieniężnego. Zasiłki celowe w formie niepieniężnej są przyznawane w formie talonów, które uprawniają do zakupu artykułów pierwszej potrzeby spożywczo-przemysłowych z wyłączeniem artykułów alkoholowych i tytoniowych. Talony można realizować w ponad 200 punktach handlowych. Powyższa forma pomocy uniemożliwia marnotrawienie środków finansowych oraz przeznaczanie ich na niewłaściwe cele.

W 2020 roku przyznano zasiłki w talonach na kwotę 36.620,00 zł. W tym nie tylko celowe, ale również okresowe i stałe.

Tab. 15 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	768	2.261	233,47	527.877,49
2019	682	2.238	288,81	646.366,08
2020	666	2.073	291,40	604.077,12

Wyk. nr 7 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych w latach 2018 – 2020

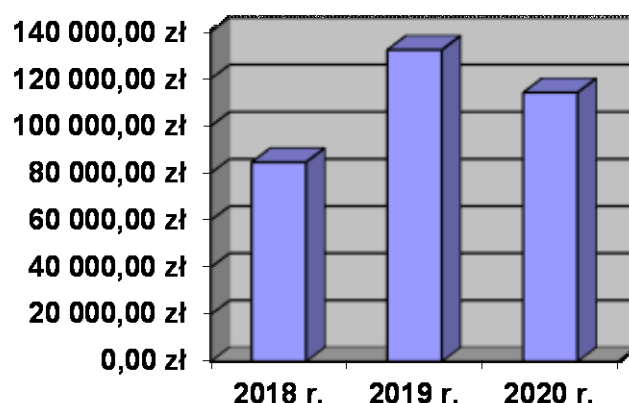

Tab. 16 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe specjalne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	140	260	325,16	84.541,00
2019	181	326	405,54	132.206,00
2020	174	297	384,25	114.121,00

Zasiłek celowy specjalny przyznawany jest w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. W 2020 roku 174 osoby skorzystały z tej formy pomocy w ilości 297 świadczeń, na łączną kwotę 114.121,00 zł.

Wyk. nr 8 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych specjalnych w latach 2018 – 2020

2.1.7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku stałego

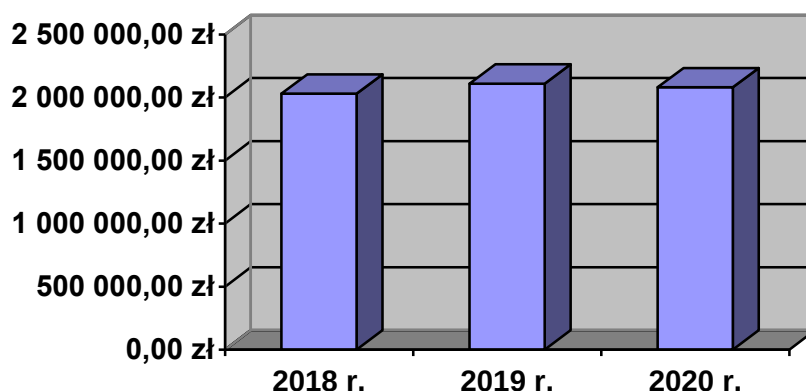
Wypłata zasiłków stałych od lipca 2009 roku na mocy zmian w ustawie o pomocy społecznej stała się zadaniem własnym gminy z możliwością dotacji z budżetu państwa do 100% realizacji zadania. W 2020 roku zadanie to dofinansowano w pełnej kwocie. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie,

niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Świadczenie to jest zróżnicowane pod względem wysokości w zależności od dochodu rodziny. W 2020 roku pomocy w tej formie udzielono 363 osobom w ilości 3.828 świadczenia, na ogólną kwotę 2.080.447,78 zł.

Tab. 17 Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020 – ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	370	3.943	514,78	2.029.785,71
2019	380	3.835	549,80	2.108.482,33
2020	363	3.828	543,48	2.080.447,78

Wyk. nr 9 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków stałych w latach 2018–2020

Tab. 18 Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	322	3.396	545,70	1.853.194,35
2019	335	3.424	582,23	1.993.570,04
2020	326	3.456	571,10	1.973.720,81

Tab. 19 Zasiłki stałe dla osób w rodzinach

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	62	547	322,84	176.591,36
2019	48	411	279,59	114.912,29
2020	41	372	286,90	106.726,97

Jak wynika z tabel największą grupę wśród osób pobierających zasiłek stały stanowią osoby samotne. Na przestrzeni lat liczba osób pobierających zasiłki stałe oraz wydatki na zasiłki stałe podlegają niewielkim wahanom.

2.1.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ośrodek opłaca składki na ubezpieczeni zdrowotne osobom pobierającym zasiłek stały, które nie mają ich opłacanych z innego tytułu. W 2020 roku objęto tą formą pomocy 340 osób. Z tego tytułu wydatkowano 180.963,43 zł.

Tab. 20 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, liczba osób, świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	352	3.753	47,06	176.597,73
2019	365	3.659	50,20	183.670,51
2020	340	3.636	49,77	180.963,43

2.1.9. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoby nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego mają prawo do bezpłatnego korzystania ze świadczeń zdrowotnych, jeżeli spełniają kryterium dochodowe pomocy społecznej. Prawo to potwierdza w imieniu Prezydenta Dyrektor MOPS. W 2020 roku wydano 89 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych.

Tab. 21. Liczba decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych

Rok	Liczba wydanych decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych
2018	113
2019	147
2020	89

2.1.10. Kierowanie do domów pomocy społecznej

W 2020 roku skierowano do domów pomocy społecznej 33 osoby, natomiast sfinansowano pobyt w DPS dla 142 osób, ogółem na 1.529 świadczeń.

Wydatkowano kwotę: 4.082.434,51 zł, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o 12,48%.

Liczba osób, za które ponoszona była odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej w porównaniu z 2019 r. wzrosła. Nastąpił również wzrost wydatków na to zadanie. Wynika to ze zwiększania kosztów utrzymania pensjonariuszy w DPS.

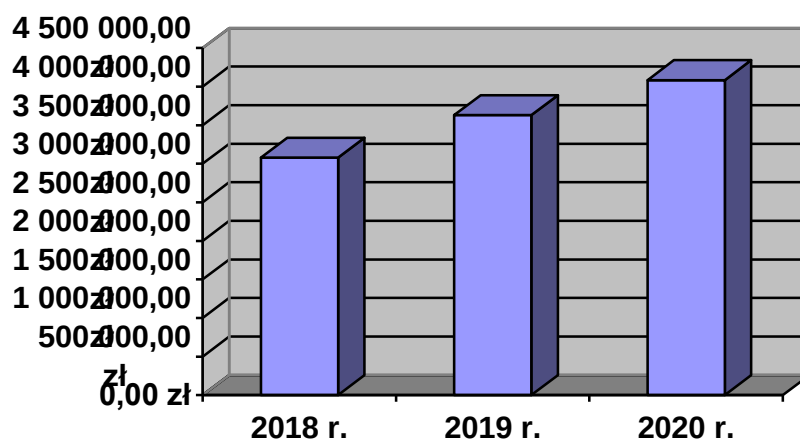
Powyższe dane obrazuje tabela nr 22.

Tab. 22 Liczba osób, za które ponoszona była odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2018	120	1.157	2.660,01	3.077.628,74
2019	134	1.326	2.737,12	3.629.420,37
2020	142	1.529	2.670,00	4.082.434,51

* świadczenie – odpłatność miesięczna za 1 osobę

Wyk. nr 10 Wydatkowane środki finansowe za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2018 - 2020

2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych. Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych realizujemy:

- specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w specjalistycznej jednostce.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- interwencje i pomoc w życiu rodzinnym,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,

- wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi,
- pielęgnacja jako wspomaganie procesu leczenia,
- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nie objętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pomoc mieszkaniowa,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych,
- zakup artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwianie spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywanie posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenie opału i palenie w piecu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania są świadczone od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych, związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, usługi te świadczone są również w godzinach popołudniowych, w soboty, niedziele oraz święta.

W roku 2020 usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w okresie od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu.

W roku 2020 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 29 osób z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 20 870 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku wynosił 32,35 zł.

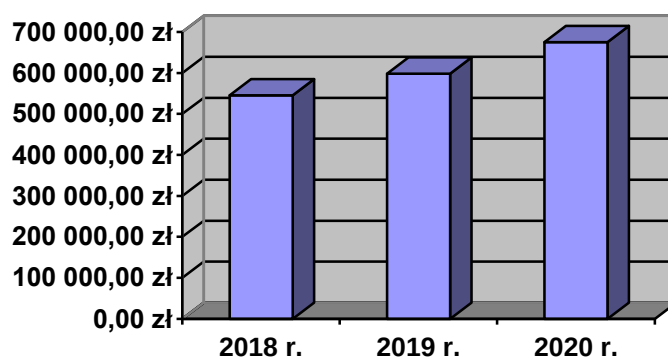
Realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2018-2020 przedstawia poniższe zestawienie.

W roku 2020 pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objętych zostało mniej osób niż w poprzednich latach z powodu: zgonu, rezygnacji, skorzystania z innej formy pomocy, a także umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej.

Tab. 23 Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania, liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2018	40	24 395	545.377,50 zł
2019	30	21 357	597.996,00 zł
2020	29	20 870	675.144,50 zł

Wyk. nr 11 Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2018 – 2020

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi obejmują:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowania do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenia treningów samoobsługi i umiejętności społecznych oraz interwencje i pomoc w życiu w rodzinie,
- dostęp do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych w zależności od potrzeb, między innymi: logopedy, psychologa, pedagoga specjalnego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” w siedzibie Fundacji w Ostrowie Wielkopolskim ul. Żeromskiego 2d.

Od 05.02.2020 roku do 20.12.2020 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 29 dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 4038 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił 50,00 zł.,

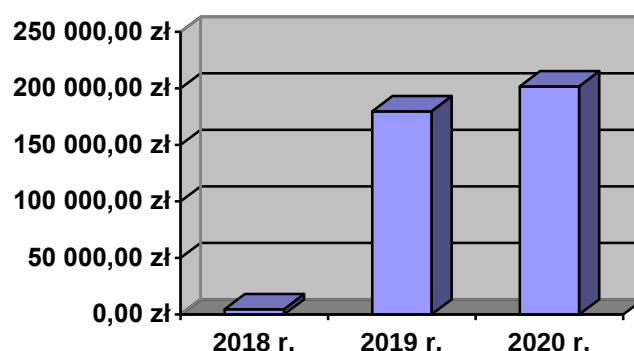
Zakres, formę oraz zasady odpłatności świadczonych usług reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (z późn. zmianami) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w całości finansowane są z budżetu państwa.

Tab. 23a Liczba dzieci korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi – liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2018	8	72	4.680,00 zł
2019	25	2 568	179.760,00 zł
2020	29	4 038	201.900,00 zł

Wyk. nr 11a Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w latach 2018 – 2020

2.2.2. Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 9), ust.2, ust.3 oraz art. 53a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek wypłaca od 2014 roku wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Wynagrodzenie to wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd obliczone w stosunku miesięcznym i nie może ono przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

W 2020 roku Ośrodek wypłacił wynagrodzenie 8 osobom w łącznej kwocie 33.435,48 zł. Ogółem wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę: 33.939,48 zł.

2.3. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w 2020 roku

Tab. 24 Liczba wydanych decyzji w 2020 roku

Rodzaj zasilku	Liczba decyzji	
Zasilki stałe	Razem:	249
	Przyznania:	114
	Odmowy:	3
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	132
Dożywianie dorosłych	Razem:	241
	Przyznania:	230
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	10
Skierowanie do schroniska	Razem:	88
	Przyznania:	78
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	10
Skierowanie do Dziennego Domu „Senior+”	Razem:	56
	Przyznania:	48
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	8
Dożywianie dzieci	Razem:	543
	Przyznania:	244
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	297
Zasilki okresowe	Razem:	598
	Przyznania:	580
	Odmowy:	3
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	15
Zasilki celowe, celowe specjalne	Razem:	1512
	Przyznania:	1387

	Odmowy:	51
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	74
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku	Razem:	1526
	Przyznania:	1505
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	19
Domy Pomocy Społecznej	Razem:	328
	Przyznania:	87
	Odmowy:	5
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	236
Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych	Razem:	89
	Przyznania:	68
	Odmowy:	8
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	13
Zdarzenia losowe	Razem:	8
	Przyznania:	8
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Kłeska żywiołowa	Razem:	0
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Usługi opiekuńcze	Razem:	679
	Przyznania:	507
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	170
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	53
	Przyznania:	30
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	23
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	37
	Przyznania:	24
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	13
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	Razem:	18
	Przyznania:	11
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	7
Usługi opieki wytchnieniowej	Razem:	24
	Przyznania:	22
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Usługi opiekuńcze w ramach projektu „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” (EFS)	Razem:	106
	Przyznania:	78
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	27
Zasiłki celowe w ramach projektu „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” (EFS)	Razem:	36
	Przyznania:	36
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Mieszkanie chronione	Razem:	7
	Przyznania:	5
	Odmowy:	0

	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Ogółem:	Razem:	6 198
	Przyznania:	5 062
	Odmowy:	78
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	1 058

Nastąpił nieznaczny wzrost liczby wydanych decyzji w porównaniu do roku 2019, tj. o 1,09%.

2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2020 roku

2.4.1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim prowadził ścisłą współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- Konferencja Św. Wincentego A'Paulo,
- Ostrowskie Centrum Pomocy CARITAS,
- Fundacja Głodnych Nakarmić,
- Oddział Fundacji Jesus Christ Security, Chrześcijański Ośrodek Pomocy

Współpracowano ponadto z następującymi instytucjami:

- Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Wydział Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu,
- Straż Miejska,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Sąd,
- Prokuratura Rejonowa,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,

- lekarze rodzinni,
- pielęgniarki środowiskowe,

2.4.2. Realizacja zadań w ramach pracy socjalnej

Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji przez organ pomocy społecznej.

Praca socjalna jest działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2020 roku udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej 243 rodzinom, co stanowiło wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o 24,6%.

W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2020 roku pracownicy socjalni zawarli 51 kontraktów socjalnych.

2.4.3. Dodatkowe zadania:

- Pomoc żywieniowa dla osób potrzebujących objętych kwarantanną realizowana na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w związku z ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Do realizacji zadania w Dziale Pomocy Środowiskowej został powołany Zespół ds. kwarantanny w celu identyfikacji potrzeb mieszkańców miasta pozostających na kwarantannie domowej. Pracownicy Zespołu przeprowadzili rozmowy telefoniczne z 2.055 osobami weryfikując sytuację i udzielając stosownej pomocy, porady czy informacji. Pomocy w formie zestawów żywieniowych udzielono 45 osobom. Liczba zrealizowanych świadczeń: 368 na kwotę 4.984,60 zł (środki dotacji: 4.486,14 zł, środki własne: 498,46 zł). Pomoc realizowana była w ścisłej współpracy ze Strażą Miejską.
- Realizacja programu „Wspieraj Seniora” w okresie od 20.10.2020 r. do 31.12.2020 r. w celu zapewnienia wsparcia Seniorom w wieku 70 lat i więcej, zgłaszającym się do

MOPS za pośrednictwem formularza Centralnej Aplikacji Statystycznej. Do realizacji zadania został powołany Zespół składający się z pracowników DPŚ i DWR. Liczba zgłoszeń 19, wsparcie w formie zakupów – 3 osoby. Koszt realizacji zadania ogółem 16.920,14 zł (dotacja: 13.536,14 zł, środki własne: 3.384,04 zł). Zadania Zespołu: systematyczna obsługa programu CAS, niezwłoczny kontakt telefoniczny z seniorem, weryfikacja zgłoszenia, ustalenie usługi wsparcia, przygotowanie seniora pod kątem organizacyjnym i bezpieczeństwa sanitarnego, przekierowanie klienta w celu uzyskania innego rodzaju pomocy, wyjaśnienia, porady, sporządzanie sprawozdań.

2.4.4. Realizacja zadań wobec przemocy

Tutejszy Ośrodek realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy, rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Jak wynika z danych liczbowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w roku 2020 pracownicy socjalni wszczęli procedurę „Niebieska Karta” dla 14 rodzin, w których wystąpiła przemoc.

Formularze „Niebieskie Karty” przekazywane są do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2020 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły łącznie 434 formularze „Niebieska Karta”.

Tab. 25 Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie w latach 2018 – 2020

Instytucja sporządzająca	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Policja	179	170	420
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	18	13	14
Inne instytucje	1	0	0
Razem	198	183	434

Ogółem w 2020 roku w 345 rodzinach występował problem przemocy, z czego w niektórych rodzinach procedurę „Niebieskie Karty” wszczęto kilkakrotnie. Łącznie w 2020 roku ww. procedura została wszczęta 434 razy. Rodziny otrzymały wsparcie w formie

poradnictwa. Pracownicy socjalni w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym uczestnictwa w pracach grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego (łącznie w 934 posiedzeniach), podejmowali następujące działania:

diagnozowali sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; udzielali kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; prowadzili rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowali te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ponadto podejmuje się działania wspierające i zapobiegawcze przeciwko przemocy tj. w ramach prowadzonego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej punktu konsultacyjnego rozpowszechniane są broszury i ulotki dotyczące działań wychowawczych w zakresie uświadamiania zjawisk przeciwdziałania przemocy.

Pracownicy Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego zarządzeniem Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 14 marca 2017 roku, ponadto prowadzą obsługę organizacyjno-techniczną.

2.5 Programy unijne i ministerialne

I. Projekt pt. „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” w ramach działania 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne.

Wartość projektu dla Gminy Miasta Ostrow Wielkopolski/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku

wynosiła:	1.149.305,68 zł
Kwota dofinansowania:	1.097.959,66 zł
Wkład własny:	51.346,02 zł

Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego” realizowany jest od 2 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2020r. W ramach realizacji projektu w roku 2020 opieką w formie usług opiekuńczych objętych zostało 25 mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego, którzy do tej pory nie korzystali z tej formy wsparcia. Uczestnikom projektu zapewniono także wsparcie fizjoterapeuty - 12 osób. Mieszkańcy Ostrowa Wielkopolskiego w ramach projektu korzystali również z usług psychologa - 12 osób. Ponadto 32 uczestników projektu otrzymało dodatkową formę pomocy w postaci zasiłku celowego w łącznej wysokości 11.631.90 zł.

W związku z realizacją projektu Ośrodek w 2020r. zatrudnił 5 opiekunek środowiskowych.

II. Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowywanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

Całkowita wartość dofinansowania dla Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w ramach programu wyniosła **296.594,44zł.**

Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 był realizowany w okresie od kwietnia do grudnia 2020r. Celem programu było zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku do 75 lat, a także dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem.

W ramach realizacji programu przyznano nowe usługi opiekuńcze oraz zwiększono ilości godzin usług opiekuńczych osobom korzystającym do tej pory z tej formy wsparcia. W 2020 roku z programu skorzystało 62 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

III. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020 w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowywanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

2.5.1. Łączna kwota przeznaczona na realizację Programu 111.318,89zł.

Kwota dofinansowania to kwota **89.055,11zł.**

Wkład własny to kwota **22.263,78zł.**

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020 był realizowany w okresie od sierpnia do grudnia 2020r. Celem głównym programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. Dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności wraz ze wskazaniami: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

2. Osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach realizacji programu objętych pomocą w formie usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania zostało 14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 8 dzieci z niepełnosprawnością ze wskazaniami.

W związku z realizacją Ośrodek w 2020 roku zatrudnił 13 osób na umowę zlecenie.

Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

1. Działania wspierające rodzinę

a) Wspieranie rodziny przy udziale asystenta rodziny

Rolą asystenta rodziny jest wejście w życie rodziny i pomoc jej w tym, aby potrafiła samodzielnie rozwiązywać swoje problemy i trudności.

Asystent świadczy pomoc za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

Asystent wspiera rodziny, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

- na wniosek pracownika socjalnego,
- na wniosek innych instytucji pomocy społecznej.

Asystent rodziny ustala plan pomocy rodzinie wraz z pracownikiem socjalnym oraz członkami rodziny, a następnie krok po kroku ten plan realizuje.

Rolą asystenta jest przede wszystkim obecność w rodzinie, nie ma on rozwiązywać problemów za rodzinę, ale pomóc jej odkryć jej zasoby, aby mogła ona funkcjonować samodzielnie.

Praca z rodziną jest prowadzona także w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizowanie planu pracy z rodziną,
- rozwiązywanie problemów socjalnych i wychowawczych,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz do podejmowania pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie,

- wspieranie dzieci poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- dokumentowanie pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny rodziny.

W 2020 roku w MOPS zadania asystenta rodziny wykonywało 7 osób zatrudnionych w ramach Programu „Asystent Rodziny 2020 rok” dofinansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 11.900,00 zł.

Zaangażowanie asystenta rodziny w proces poprawy sytuacji rodzinnej może zapobiec lub ograniczyć umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane przedstawione w poniższej tabeli pokazują liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zatrudnionego w ramach programu ministerialnego w latach 2018 - 2020

Tab. nr 27 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 - 2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba rodzin	110	102	122
Liczba asystentów rodziny	8	8	7

b) Udzielanie konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i prawnych

Biorąc pod uwagę problemowość rodzin wychowujących małoletnie dzieci istotnym elementem są dodatkowe działania podejmowane w kierunku przezwyciężania trudności opiekuńczo-wychowawczych. Działania te realizowane są w ramach funkcjonującego punktu konsultacyjnego, gdzie psycholog oraz prawnik udzielają konsultacji. Ponadto dla osób z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prowadzono grupy wsparcia.

Powyższe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 28 Dane dotyczące działalności punktu konsultacyjnego w 2020 roku

Wyszczególnienie	Liczba konsultacji
Konsultacje psychologiczne	226
Konsultacje prawne	65

2. Ponoszenie przez samorząd gminy kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Analizując liczbę rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej oraz liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem należy zauważyć, że liczba ta zwiększyła się o 2 rodziny w 2020 roku w stosunku do roku 2019 i wyniosła odpowiednio w 2019 roku 82 rodziny oraz w 2020 roku 84 rodziny. Również liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zwiększyła się o 2 dzieci w 2020 roku w stosunku do roku 2019 i wyniosła odpowiednio 100 dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2019 oraz 102 dzieci przebywających w pieczy w roku 2020. Powyższe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 29 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej – ogółem

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	75	82	84
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem z tego:	95	100	102
- w placówkach	19	21	22
- w rodzinach zastępczych	76	79	80

Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski na dzień 31 grudnia 2020 roku ponosiła odpłatność łącznie za 81 dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego za 22 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz za 59 dzieci przebywające w rodzinach zastępczych.

Tab. nr 30 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego i liczba dzieci z pieczy zastępczej, za które Gmina ponosi odpłatność

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	43	52	54
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem w tym:	64	76	81
- w placówkach	19	24	22
- w rodzinach zastępczych	45	52	59

Jak wynika z tabeli nr 31 można zauważyć, że w 2020 roku zwiększyła się o 5 liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w pieczy zastępczej w porównaniu do roku 2019.

Tab. nr 31 Dzieci z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	7	11	13
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	1	7	3
OGÓŁEM	8	18	16

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady finansowania i wspierania rodzin nakładając na gminę obowiązek ponoszenia odpłatności za dziecko przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej:

- w pierwszym roku pobytu koszt wynosi 10%,
- w drugim roku pobytu koszt wynosi 30%,
- w trzecim roku i następnych latach koszt wynosi 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wynosi:

- 694,00 zł. dla rodziny zastępczej spokrewnionej,
- 1.052,00 zł. dla rodziny zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Z kolei koszt utrzymania dziecka w Placówce Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ostrowie Wielkopolskim w 2020 roku wyniósł 6.975,58 zł.

W oparciu o powyższe zasady finansowania za okres od stycznia do grudnia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany był do partycypowania w kosztach umieszczenia 81 dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 649.092,16 zł; z czego za 59 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych kwotę 228.695,05 zł; natomiast za 22 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej kwotę 420.397,11 zł.

Tab. Nr 32 Budżet przeznaczony na pieczę zastępczą w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba dzieci w pieczy		Budżet		Budżet ogółem
	przebywających w rodzinach zastępczych	przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych	Koszt utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych	Koszt utrzymania dzieci w placówkach	
2018	45	19	180.256,02	425.803,41	606.059,43
2019	52	24	191.243,43	429.757,45	621.000,88
2020	59	22	228.695,05	420.397,11	649.092,16

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniem pieniężnym, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części kosztów utrzymania lokalu, jakie jest obowiązana ponosić osoba uprawniona do otrzymania dodatku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany tylko na podstawie jednego z wymienionych wyżej tytułów, pod warunkiem, że średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, liczony w ciągu 3 miesięcy przed datą złożenia wniosku o dodatek, nie przekroczy ustalonych w ustawie progów dochodowych.

Kryterium dochodowe w gospodarstwie jednoosobowym wynosi 175% najniższej emerytury, natomiast w wieloosobowym 125 % najniższej emerytury.

Ustawodawca dla osób korzystających z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego określił również, tzw. powierzchnię normatywną dla gospodarstw domowych w zależności od liczby zamieszkałych osób.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatku nie przyznaje się jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2 % kwoty najniższej emerytury.

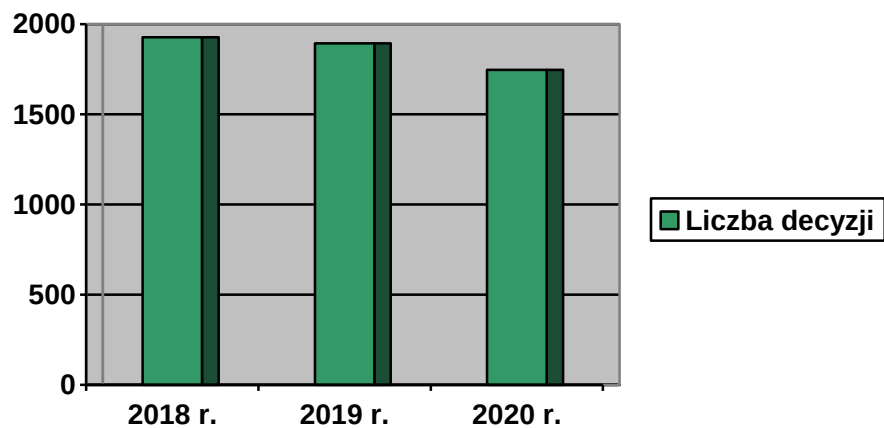
W roku 2020 na realizację świadczeń z tytułu wypłat dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 2.840.079,05 zł. Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy spadła w analizowanym okresie z 1.929 do 1.747, tym samym spadła liczba świadczeń. Średnie świadczenie wzrosło z 263,06 zł na 266,62 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela nr 33 oraz wykres 12 i 13.

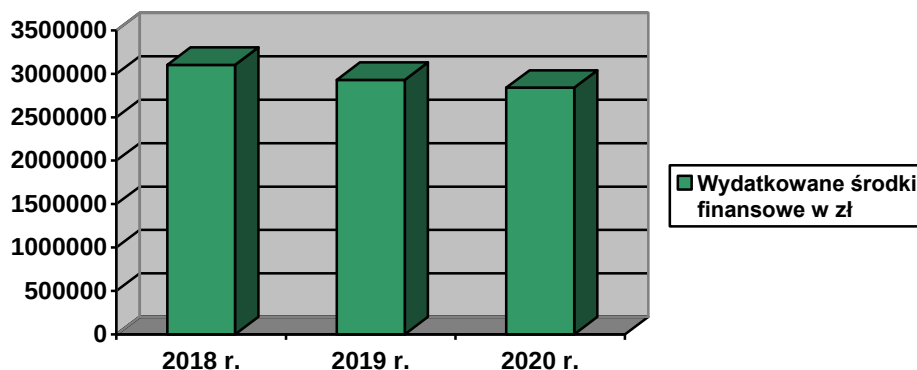
Tab. 33 Liczba wydanych przyznających decyzji administracyjnych z zakresu dodatków mieszkaniowych, liczba świadczeń i środki finansowe wydankowane na ten cel w latach 2018-2020

ROK	Liczba decyzji przyznających	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	1 929	11 797	263,06	3 103 325,73
2019	1 895	11 250	260,44	2 929 996,61
2020	1 747	10 652	266,62	2 840 079,05

Wyk. nr 12 Liczba przyznających decyzji z zakresu dodatków mieszkaniowych w latach 2018-2020

**Wyk. nr 13 Środki finansowe wydatkowane na dodatki mieszkaniowe w latach
2018-2020**

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych umożliwia przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób, które składają wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Możliwość przeprowadzania wywiadów pozwala przede wszystkim na weryfikowanie zadeklarowanych dochodów z faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego wywiadu stwierdzi się wystąpienie rażącej dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wskazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, lub faktyczna liczba osób wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą jest mniejsza niż wykazana w deklaracji, organ może odmówić przyznania dodatku mieszkaniowego. Zgodnie z tym przepisem, tutejszy Ośrodek, wykorzystując powyższą możliwość, przeprowadził w 2020 roku 3 wywiady. W 2 przypadkach wywiad miał wpływ na przyznanie dodatku mieszkaniowego w innej wysokości.

Możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych jest niewątpliwie dodatkowym narzędziem umożliwiającym weryfikowanie deklarowanych dochodów. Jednak podkreślić należy, iż ustawodawca nie określił jednoznacznie definicji dysproporcji majątkowej. Mało precyzyjny zapis w ustawie oraz orzecznictwo w tym zakresie obniża skuteczność działania w tej kwestii.

Wyплаты w zakresie dodatków mieszkaniowych realizowane są z budżetu miasta. Kwoty przyznanych dodatków mieszkaniowych zostały w pełni zabezpieczone i wypłacone zgodnie z wydanymi decyzjami.

Rok 2020 był siódmym rokiem, w którym tut. Ośrodek realizował finansowane z budżetu państwa zadanie w zakresie zryczałtowanych dodatków energetycznych.

O przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego może ubiegać się osoba, która:

- 1) ma przyznany dodatek mieszkaniowy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),
- 2) jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 3) zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Tab. 34 Liczba przyjętych wniosków, wydanych decyzji administracyjnych z zakresu zryczałtowanych dodatków energetycznych i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba wniosków	Liczba decyzji przyznających	Budżet
2018	361	371	31 945,38
2019	315	324	26 388,43
2020	292	285	22 390,91

Zryczałtowane dodatki energetyczne finansowane są z dotacji celowej budżetu państwa.

Średni dodatek energetyczny w roku 2020 wyniósł 15,08 zł.

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

1. Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 1.000 zł;
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł;
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci;
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:
 - 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
 - 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - g) rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - h) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - 113,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły,

- 69,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.
- 2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 1.000,00 zł.
- 3. Świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny – od 01.01.2019r. do 31.10.2019r. – 184,42 zł miesięcznie i od 01.11.2019r. – 215,84 zł miesięcznie;
 - b) świadczenie pielęgnacyjne – od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. – 1.583,00 zł miesięcznie, od 01.01.2020r. do 31.12.2020r. – 1.830,00 zł;
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy – od 01.11.2018r. – 620,00 zł miesięcznie.
- 4. Świadczenie rodzicielskie – 1.000,00 zł miesięcznie.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- 1) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia:
95,00 zł,
- 2) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia:
124,00 zł,
- 3) na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia:
135,00 zł.

Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, uprawniający do zasiłku rodzinnego:

od 01.11.2015r. - 674,00 zł,

- w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne:

od 01.11.2015r. - 764,00 zł,

- w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka:

1.922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadkach gdy dochód rodziny przekracza kwotę 674,00 lub 764,00 pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, wypłaca się zasiłek rodzinny w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny – tzw. zasada złotówki za złotówkę.

W roku 2020 nastąpił nieznaczny wzrost liczby osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego. Natomiast wydatki na ten cel zmalały. Spowodowane jest to wprowadzeniem tzw. zasady „złotówka za złotówkę”, która polega na obniżeniu wysokości otrzymywanych

świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego. Dane przedstawia tabela nr 35.

Spadek liczby uprawnionych dotyczy dodatków do zasiłku rodzinnego – dane szczegółowe zawierają tabele: 36, 37, 38, 39, 40, 41. W większości przypadków zmalały również wydatki.

Spadek liczby uprawnionych nastąpił w zasiłku pielęgnacyjnym. Jednak nastąpił wzrost wydatków, związane to jest m. in. ze wzrostem wysokości tego świadczenia - dane szczegółowe zawiera tabela nr 42.

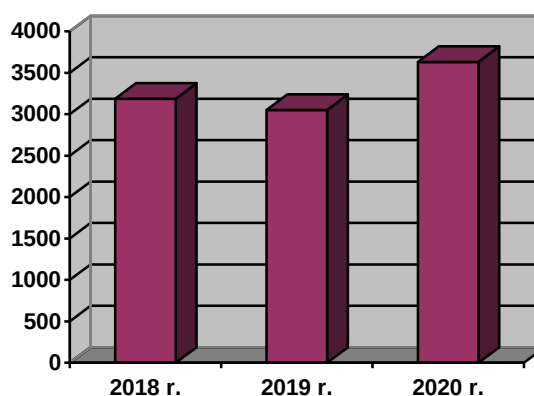
Wzrost liczby uprawnionych nastąpił w świadczeniu pielęgnacyjnym. Nastąpił również wzrost wydatków na to świadczenie - szczegółowe dane zawiera tabela nr 43.

Spadek liczby uprawnionych wraz ze spadkiem wydatków wystąpił w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowego – tabela 44 i 45.

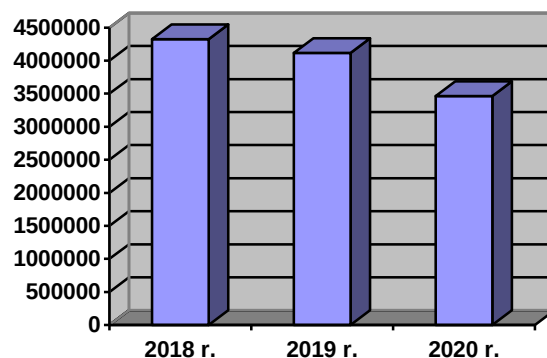
Tab. 35 Liczba osób, którym przyznano zasiłek rodzinny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	3.189	38.274	112,96	4.323.463,88
2019	3.051	36.610	112,48	4.117.897,43
2020	3.630	30.776	112,55	3.463.718,62

Wyk. nr 14 Liczba osób korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2018 - 2020

**Wyk. nr 15 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki rodzinne w latach
2018 - 2020**

Tab. 36 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	200	263	746,87	196.427,30
2019	161	215	712,64	153.217,40
2020	114	136	858,66	116.778,43

Tab. 37 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	180	1.368	377,85	516.901,58
2019	110	1.195	379,35	453.328,09
2020	113	828	378,05	313.027,02

Tab. 38 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowania dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	147	1.787	193,12	345.113,27
2019	135	1.721	193,76	333.460,79
2020	129	1.503	189,65	285.050,34

Tab. 39 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	239	2.530	102,63	259.647,73
2019	235	2.503	104,42	261.363,94
2020	236	2.468	103,63	255.757,38

Tab. 40 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	1.665	3.364	60,94	205.015,97
2019	1.371	3.539	54,73	193.677,76
2020	1.197	3.296	51,65	170.241,79

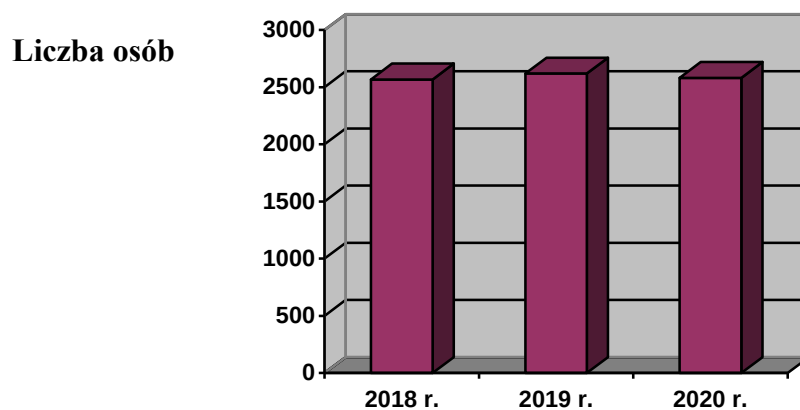
Tab. 41 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	392	4.312	92,12	397.225,21
2019	353	4.589	91,99	422.147,88
2020	349	4.581	91,48	419.072,90

Tab. 42 Liczba osób, którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

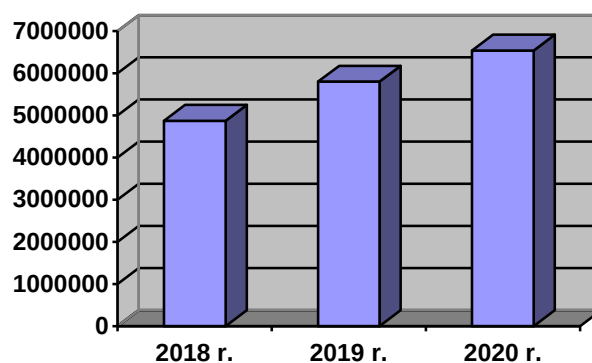
Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	2.567	30.806	158,04	4.868.583,00
2019	2.619	30.587	189,53	5.797.089,00
2020	2.581	30.280	215,78	6.533.678,00

Wyk. nr 16 Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych w latach 2018 - 2020

Wyk. nr 17 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki pielęgnacyjne w latach 2018– 2020

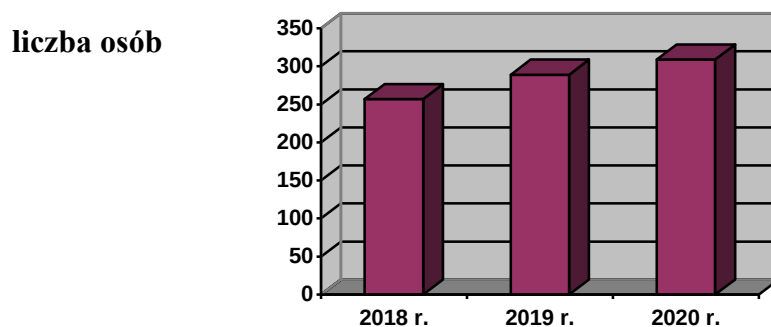
zł

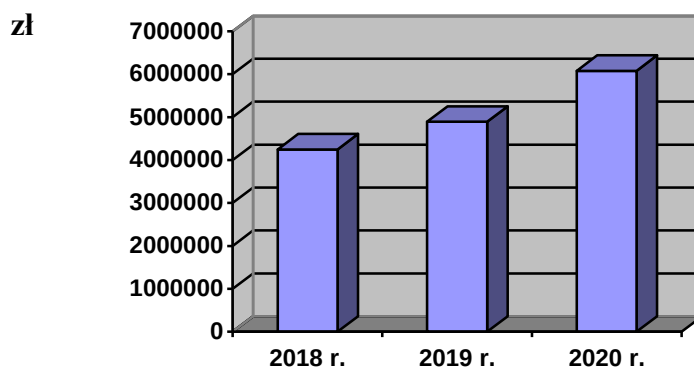
Tab. 43 Liczba osób, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	257	2.884	1.473,51	4.249.607,00
2019	289	3.095	1.580,50	4.891.643,00
2020	309	3.328	1.826,89	6.079.893,00

Wyk. nr 18 Liczba osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2018 - 2020

Wyk. nr 19 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia pielęgnacyjne w latach 2018 - 2020

Tab. 44 Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek opiekuńczy, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	68	612	532,99	326.191,00
2019	74	641	617,80	396.007,00
2020	53	605	616,93	373.241,00

Tab. 45 Liczba osób, którym przyznano jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	525	525	1.000,00	525.000,00
2019	446	446	1.000,00	446.000,00
2020	388	388	1.000,00	388.000,00

2. Świadczenie rodzicielskie

Rok 2020 był piątym rokiem realizowania świadczenia rodzinnego – świadczenia rodzicielskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, gdy rodzic dziecka nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego.

Tab. 46 Liczba osób, którym przyznano świadczenie rodzicielskie, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	276	1.790	913,63	1.635.395,00
2019	266	1.721	903,55	1.555.013,50
2020	238	1.507	915,45	1.379.577,00

3. Zasiłek dla opiekuna

W 2020 r. Ośrodek kontynuował wypłatę zasiłków dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

W 2020 r. wypłacono świadczenie 21 osobom w łącznej wysokości 126.980,00 zł. Od zasiłku opłacono także składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w łącznej wysokości 16.375,00 zł oraz składki zdrowotne w wysokości 6.402,00 zł.

4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od jego rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli jego egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej: do ukończenia 18 roku życia albo do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej; bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty od 01.01.2019r. do 31.09.2019r. - 725 zł, od 01.10.2019r. do 30.09.2020r. – 800,00 zł, a od 01.10.2020r. – 900,00 zł.

Art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stanowi, że w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2 o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o która został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeśli osoba uprawniona:

przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (tj. w domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatnie pełne utrzymanie), albo przebywa w pieczy zastępczej; zawarła związek małżeński.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika

sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

W 2020 roku uprawnione do świadczenia z funduszu alimentacyjnego były 453 osoby. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w porównaniu z latami poprzednimi zmalały i wyniosły 2.346.207,00 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela 47.

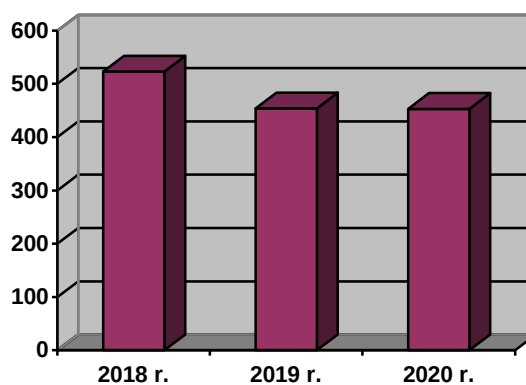
Dłużnicy alimentacyjni z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwrócili w 2020 r. kwotę 1.121.890,65 zł.

Tab. 47 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	523	6.614	407,74	2.696.813,00
2019	454	6.008	411,34	2.471.342,63
2020	453	5.566	421,52	2.346.207,00

Wyk. nr 20 Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2018 - 2020

liczba osób

5. Świadczenia wychowawcze 500+

Rok 2020 był czwartym rokiem realizowania zadań ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzającej nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze 500+.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na ich utrzymaniu, opiekunowi prawnemu dziecka, dyrektorowi domu pomocy społecznej. Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Z dniem 1 lipca 2019r. weszła w życie ustawa z dnia 26 kwietnia 2019r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadzająca zmiany w Programie „Rodzina 500+”. Od 1 lipca 2019r. świadczenie wychowawcze na każde dziecko ma charakter powszechny i przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Nowy okres świadczeniowy trwa od 01.07.2019r. do 31.05.2021r.

W 2020 r. przyjęto 948 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 255 wniosków w formie papierowej, 693 w formie elektronicznej. Wydano 867 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego. Liczba rodzin mających w 2020 roku ustalone prawo do świadczenia wychowawczego to 8.087 rodzin. Wyplacono 143.136 świadczeń. Decyzji odmownych wydano 15. Decyzje odmowne wynikały z faktu niesprawowania opieki nad dzieckiem i zdublowanych wniosków. Najwyższa miesięczna kwota wypłaconych świadczeń jednej rodzinie to 3000,00 zł (na 6 dzieci).

W 2020 roku wypłacono świadczenia wychowawcze w wysokości 71.224.977,16 zł. Poniesione w 2020 r. wydatki na obsługę świadczeń wyniosły 610.599,52 zł. Łącznie wydatki na realizację świadczeń wychowawczych w 2020 roku wyniosły 71.835.576,68 zł.

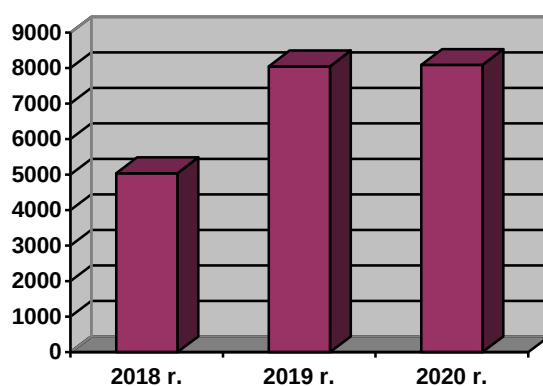
Tab. 48 Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie wychowawcze, liczba dzieci, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 - 2020

Rok	Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego	Liczba dzieci mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego		Liczba świadczeń wypłaconych		Kwota wypłaconych świadczeń
		ogółem	w tym na pierwsze dziecko	ogółem	w tym na pierwsze dziecko	
2018	5.039	6.986	2.768	73.799	26.862	36.790.602,39
2019	8.046	12.045	-	106.687	-	53.099.298,20
2020	8.087	12.542	-	143.136	-	71.224.977,16

306 rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej otrzymało świadczenie wychowawcze 500+, co stanowi 3,78 % rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego 500+.

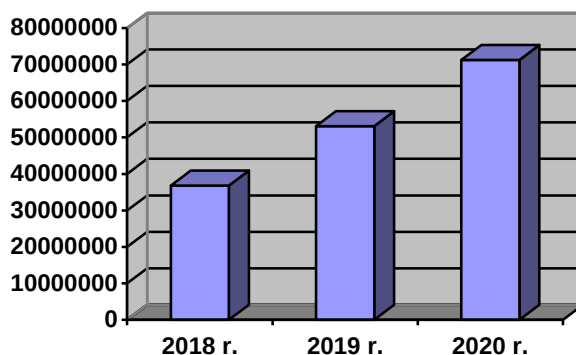
Wyk. nr 21 Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500+ w latach 2018 - 2020

Liczba rodzin

Wyk. nr 22 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia wychowawcze 500+ w latach 2018 - 2020

zł

6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860).

Świadczenie to przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ponadto, podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W 2020r. jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł, wypłacono 7 osobom na 7 niepełnosprawnych dzieci.

Łącznie wydatki na ten cel wyniosły 28.000,00 zł.

Tab. 49 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2018	6	7	4.000,00	28.000,00
2019	8	8	4.000,00	32.000,00
2020	7	7	4.000,00	28.000,00

7. Rządowy program „Dobry start”

Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie dobry start przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczym, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i osobom uczącym się.

Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole podstawowej, ponadpodstawowej, klasy dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej, artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny lub nauki a także młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym, dla dorosłych i policealnej, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku w wysokości 300,00 zł, niezależnie od posiadanego dochodu. Ponadto jest zwolnione od podatku, nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

W okresie od 01.07.2020 r. do 30.11.2020 r. przyjęto 5.803 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia dobry start. W tym 1.273 wnioski w formie papierowej, 4.530 w formie elektronicznej. Wydano 5.750 informacji o przyznaniu świadczenia dla 7.812 uczniów. Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia dobry start to 5.697 rodzin. Wyplacono 7.825 świadczeń. Decyzji odmownych wydano 2.

Plan na realizację świadczeń z programu „Dobry start” w 2020 r. wynosił 2.374.800,00 zł i tyle samo wyniosła dotacja z budżetu państwa na jego realizację.

W 2020 roku wypłacono świadczenia w wysokości 2.346.600,00 zł. Poniesione w 2020r. wydatki na obsługę świadczeń wyniosły 78.220,00 zł. Łącznie wydatki na realizację świadczeń dobry start w 2020 roku wyniosły 2.424.820,00 zł.

Tab. 50 Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie dobry start, liczba uczniów, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba rodzin uprawnionych do świadczenia dobry start	Liczba uczniów mających ustalone prawo do świadczenia dobry start	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota wypłaconych świadczeń
2018	5.568	7.559	7.559	2.267.700,00
2019	5.712	7.742	7.744	2.322.000,00
2020	5.697	7.812	7.825	2.346.600,00

Tab. 51 Zestawienie wydatków Działu Świadczeń Rodzinnych w latach 2018 – 2020

Rodzaj wydatku	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Świadczenia rodzinne	17.832.323,30	17.441.407,27	19.713.642,73
Fundusz Alimentacyjny	2.692.373,55	2.471.342,63	2.360.764,72
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	980.315,73	1.128.981,99	1.339.727,68
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	214.000,00	253.000,00	316.606,71
Wydatki bieżące na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	656.483,05	660.795,52	689.815,29

Zasiłek dla opiekuna wraz z odsetkami	173.743,00	164.920,00	126.980,00
Jednorazowe świadczenie w wys. 4.000,00 zł	28.000,00	32.000,00	28.000,00
Świadczenie wychowawcze 500+	37.359.651,99	53.800.919,65	71.835.576,68
Świadczenie dobry start	2.343.240,00	2.399.390,16	2.424.820,00
Razem	62.280.130,62	78.352.757,22	98.835.933,81

V. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku na zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych wydatkował środki finansowe w wysokości 125.651.244,82 zł. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020 roku przedstawia poniższa tabela.

Tab. 52 Wykonanie budżetu MOPS za 2020 rok

L.p.	Wyszczególnienie	Środki ogółem	Środki miasta	Budżet państwa	Środki unijne
I	Pomoc społeczna w tym:	5.035.274,82	1.268.555,22	3.766.719,60	0,00
1.	zasilki okresowe	588.556,80	15.550,09	573.006,71	0,00
2.	zasilki celowe	592.445,22	592.445,22	0,00	0,00
3.	program „Posilek w szkole i w domu”	1.565.404,99	637.589,45	927.815,54	0,00
4.	Dożywianie w kwarantannie	4.984,60	498,46	4.486,14	0,00
5.	zasilki stałe	2.080.447,78	0,00	2.080.447,78	0,00
6.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	180.963,43	0,00	180.963,43	0,00
II	Specjalistyczne usługi opiekuńcze-zlecone	877.044,50	0,00	877.044,50	0,00
III	Koszt pobytu podopiecznych w DPS	4.082.434,51	4.082.434,51	0,00	0,00
IV	Mieszkanie chronione	45.543,90	45.543,90	0,00	0,00
V	Przeciwdziałanie przemocy	40.739,36	40.739,36	0,00	0,00
VI	Pieczą zastępczą	1.014.148,62	1.002.248,62	11.900,00	0,00
VII	Koszty opiekun prawny	33.939,48	0,00	33.939,48	0,00
VIII	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	2.862.469,96	2.840.079,05	22.390,91	0,00
IX	Świadczenia rodzinne i alimentacyjne w tym:	24.575.537,13	0,00	24.575.537,13	0,00
	- składki na ubezpieczenie zdrowotne	316.606,71	0,00	316.606,71	0,00
X	Świadczenia wychowawcze	71.835.576,68	0,00	71.835.576,68	0,00
XI	Świadczenie „Dobry start”	2.424.820,00	0,00	2.424.820,00	0,00
XII	Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych – koszty obsługi	10.417,45	0,00	10.417,45	0,00
XIII	Utrzymanie OPS w tym:	10.751.116,34	10.297.822,66	453.293,68	0,00
	- koszt usług opiekuńczych	6.334.435,45	6.334.435,45	0,00	0,00
	RAZEM:	123.589.062,75	19.577.423,32	104.011.639,43	0,00
XIV	Projekt „Usługi opiekuńcze dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego”, w tym:	1.149.305,68	51.346,02	115.574,70	982.384,96
	- koszt usług opiekuńczych	904.043,24	39.714,12	90.982,00	773.347,12
XV	Projekt „STOP COVID-19. Bezpieczne systemu ...”	487.152,33	55.452,33	23.983,33	407.716,67
XVI	Program „Wspieraj seniora”	16.920,18	3.384,04	13.536,14	0,00
XVII	„Opieka Wytchnieniowa” w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w tym:	112.209,44	22.263,78	89.945,66	0,00
	koszty usług opiekuńczych	111.318,89	22.263,78	89.055,11	0,00
XVIII	„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	296.594,44	0,00	296.594,44	0,00
	OGÓŁEM:	125.651.244,82	19.709.869,49	104.551.273,70	1.390.101,63

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2020 roku przeciętnie zatrudnienie wynosiło 215,00 etatów. Zatrudnienie w poszczególnych działach wynosiło:

- Dział Pomocy Środowiskowej	30,00 etatów
- Dział Wsparcia Rodziny	8,00 etatów
- Dział Usług Opiekuńczych	133,00 etaty, w tym 123 opiekunek
- Dział Świadczeń	6,00 etatów
- Dział Dodatków Mieszkaniowych	4,00 etaty
- Dział Finansowo-Organizacyjny	14,00 etatów
- Dział Świadczeń Rodzinnych	18,00 etatów
- Dyrekcja	2,00 etaty

Zatrudnienie pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych finansowane było ze środków budżetu państwa.

W ramach programu Asystent Rodziny na 2020 r. sfinansowaliśmy 7 **etatów asystentów rodziny**.

Ze środków EFS w ramach projektu sfinansowano:

- **20 etatów opiekunek środowiskowych** „Usługi dostępne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego”.

W ramach programów:

- „**Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych**” sfinansowaliśmy 9 etatów.

- „**Opieka wytchnieniowa**” – 13 osób świadczyło usługi na umowę zlecenie.

**WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE
POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. Potrzeba utworzenia Domu Pomocy Społecznej

Istnieje potrzeba utworzenia domu dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle, somatycznie chorych, spełniającego standard określony w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Z danych statystycznych wynika, że jest duże zapotrzebowanie na tę formę pomocy.

Tab. 53 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego kierowanych w danym roku do Domu Pomocy Społecznej

Rok	Liczba
2018	38
2019	48
2020	33

Koszty, jakie ponosi samorząd, wzrastają z roku na rok. W roku 2020 liczba osób, za których gmina ponosiła odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, wyniosła 142 osoby na kwotę 4.082.434,51 zł.

Tab. 54 Wydatki poniesione za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Rok	Kwota w zł
2018	3.077.628,74
2019	3.629.420,37
2020	4.082.434,51

Tab. 55 Osoby kierowane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Liczba osób skierowanych do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2018	38	14	10	2	2	24
2019	48	21	13	2	6	27
2020	33	19	11	2	6	14

Tab. 56 Środki finansowe przekazane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Środki finansowe przekazane do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2018	3.077.628,74	1.451.355,04	782.648,30	60.873,01	607.833,73	1.626.273,70
2019	3.629.420,37	1.649.380,96	907.853,05	92.004,36	649.523,55	1.980.039,41
2020	4.082.434,51	1.869.777,74	971.796,85	158.614,82	739.366,07	2.212.656,77

2. Potrzeby dotyczące Dziennego Domu dla Seniorów

W 2015 roku powstał w Ostrowie Wielkopolskim Dzienny Dom „Senior-WIGOR” – obecnie Dzienny Dom „SENIOR +”, który mieści się w Internacie Medycznego Studium Zawodowego przy ul. Limanowskiego 17. Liczba miejsc to 40. Aktualnie 45 osób, z powodu braku miejsc, oczekuje na przyjęcie do Dziennego Domu „SENIOR +”. W analogicznym okresie w 2020 r. oczekiwały 52 osoby.

Mając na uwadze procesy demograficzne dotyczące starzenia się społeczeństwa zachodzi potrzeba utworzenia jeszcze jednego Dziennego Domu dla osób w podeszłym wieku w innej dzielnicy miasta.

3. Potrzeba rozwijania form wsparcia asystenta rodziny i poradnictwa rodzinnego

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wynika, że na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 122 rodziny, natomiast liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem wynosiła 102 dzieci, z czego 22 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo wychowawczych, natomiast 78 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych.

Zadania asystenta, które zostały określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to m.in: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w tym udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w zdobywaniu umiejętności

prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; w rozwiązywaniu problemów socjalnych; psychologicznych; problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem” do zadań asystenta rodziny wprowadza koordynację działań na rzecz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin.

Wspomniane ustawy, tj.: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” mówią o obligatoryjności przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w przypadku występowania trudności opiekuńczo wychowawczych rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim kompleksowo realizuje działania na rzecz rodzin w zakresie przewyższania trudności opiekuńczo wychowawczych udzielając rodzinom poradnictwa prawnego oraz wsparcia psychologa, gdzie w tym zakresie należałoby w dalszym ciągu kontynuować zadania.

4. Potrzeba rozwijania usług opiekuńczych i zabezpieczenia środków finansowych na ich realizację

Długość życia w Polsce wydłuża się, w związku z tym rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Z uwagi na starzenie się społeczeństwa w ostatnich latach następuje systematyczny wzrost liczby osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało 558 osób.

Z analizy potrzeb mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego wynika, że wskazane jest korzystanie z programów ministerialnych oraz unijnych w zakresie usług opiekuńczych, asystenckich i wytnieniowych.

5. Kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi

Istnieje nadal potrzeba współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizującymi zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej dot.:

- schronienia,
- prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych,
- dożywiania.

Organizacje pozarządowe stanowią istotne ogniwo w systemie pomocy społecznej, dlatego ważne jest, aby wspierać ich działania i współpracować w realizacji wspólnych celów.